

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	40520
Nom	Complementos per a la formació disciplinar en l'especialitat de llengües i cultures clàssiques
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2024 - M.U. Prof.Educa.Secu	Facultat de Magisteri	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2024 - M.U. Prof.Educa.Secu	28 - Complementos per a la formació disciplinar de l'especialitat de llengües i cultures clàssiques	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
BERCHEZ CASTAÑO, ESTEBAN	145 - Filologia Clàssica
POMER MONFERRER, JUAN JOSE	145 - Filologia Clàssica

RESUM

La matèria *Complementos per a la formació disciplinar en la didàctica de les llengües i les cultures clàssiques: grec i llatí* s'articula en sis blocs de continguts, relacionats amb els aspectes lingüístic, de didàctica de la cultura i la ciència, de didàctica de les dues llengües clàssiques, de tradició cultural, de pensament polític-social i de compromís ètic. Cadascun d'aquests blocs configura un tema autònom en la seua exposició, tot i que tots presenten interconnexions evidents. Per tal d'estalviar a l'alumna/e una aproximació excessivament historicista a uns continguts que es pretén de centrar en la problemàtica contemporània, que sense cap de dubte és la més propera a l'alumnat de l'ensenyament secundari, s'ha prescindit d'un biaix diacrònic per a l'explicació dels esmentats continguts.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Els exigits per accedir a l'especialitat. En el cas d'alumnes procedents d'altres especialitats i que hagin superat la prova d'accés, l'acció tutorial els facilitarà el bon aprofitament del curs mitjançant la indicació de lectures, materials audiovisuals i activitats de reforç.

2024 - M.U. Prof.Educa.Secu

- Conèixer els continguts curriculars de les matèries relatives a l'especialització docent corresponent, així com el cos de coneixements didàctics sobre els processos d'ensenyament i aprenentatge respectius. Per a la formació professional s'inclourà el coneixement de les respectives professions.
- Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge potenciant processos educatius que facilitin l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, atenent al nivell i formació prèvia dels / de les estudiants així com l'orientació dels mateixos, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.
- Buscar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament i aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialització cursada.
- Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge posant una atenció especial en l'equitat, l'educació emocional i en valors, la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones, la formació ciutadana i el respecte dels drets humans que faciliten la vida en societat, la presa de decisions i la construcció d'un futur sostenible
- Adquirir estratègies per estimular l'esforç de l'estudiant i promoure'n la capacitat per aprendre per si mateix i amb altres, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que faciliten l'autonomia, la confiança i iniciativa personals.
- Dissenyar i realitzar activitats formals i no formals que contribuïsquen a fer del centre un lloc de participació i cultura en l'entorn on estiga situat; desenvolupar les funcions de tutoria i d'orientació de l'alumnat de l'etapa o àrea corresponent, de manera col·laborativa i coordinada; participar en l'avaluació, la investigació i la innovació dels processos d'ensenyament i aprenentatge.
- Conèixer i analitzar les característiques històriques de la professió docent, la seua situació actual, perspectives i interrelació amb la realitat social de cada època.
- Informar i assessorar les famílies sobre el procés d'ensenyament i aprenentatge i sobre l'orientació personal, acadèmica i professional dels fills.

- Adquirir els coneixements i les estratègies per poder programar les àrees, les matèries i els mòduls que tinguen encomanats.
- Conèixer els procediments de tutoria de l'alumnat, direcció i orientació del seu aprenentatge i suport en el seu procés educatiu.
- Conèixer les estratègies i els programes generals d'orientació educativa, acadèmica i professional de l'alumnat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Treballar en equip i amb equips, i desenvolupar actituds de participació i de col·laboració com a membre actiu de la comunitat educativa.
- Generar propostes innovadores i competitives en l'activitat professional i en la recerca educativa.
- Comunicar-se de manera efectiva tant de manera verbal com no verbal.
- Fer un ús eficaç i integrat de les tecnologies de la informació i de la comunicació.

Conèixer el valor formatiu i cultural de les matèries corresponents de l'especialitat i els continguts que es cursen en els respectius ensenyaments.

Conèixer la història i els desenvolupaments recents de les matèries i les seues perspectives per poder transmetre una visió dinàmica de les mateixes.

Conèixer contextos i situacions en les quals s'usen o apliquen els diversos continguts curriculars. Saber aplicar els coneixements adquirits i ser capaços de resoldre problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Ser capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

Saber comunicar les seues conclusions (i els coneixements i raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Posseir les habilitats d'aprenentatge que permetisquen continuar estudiant d'una manera que haurà de ser en gran mesura autodirigida o autònoma.

Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge potenciant processos educatius que faciliten l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, atenent al nivell i formació prèvia de l'estudiantat, així com la seua orientació, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.

Cercar, obtenir i processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament i aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialització cursada.

Adquirir els coneixements i estratègies per poder programar les àrees, matèries i mòduls propis de la seua responsabilitat docent.

Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge amb especial atenció a l'equitat, l'educació emocional i en valors, la igualtat de drets i oportunitats entre hòmens i dones, la formació ciutadana i el respecte dels drets humans que faciliten la vida en societat, la presa de decisions i la construcció d'un futur sostenible.

Adquirir estratègies per estimular l'esforç de l'alumnat de l'etapa o àrea corresponent, i promoure la seua capacitat per aprendre per si mateix i amb altres, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que faciliten l'autonomia, la confiança i iniciativa personals.

Dissenyar i realitzar activitats formals i no formals que contribuïsquen a fer del centre un lloc de participació i cultura en l'entorn on està ubicat.

Desenvolupar les funcions de tutoria i d'orientació de l'alumnat de l'etapa o àrea corresponent, de manera col·laborativa i coordinada; informar i assessorar a les famílies sobre el procés d'ensenyament i aprenentatge i sobre l'orientació personal, acadèmica i professional dels seus fills.

Participar en l'evaluació, investigació i innovació dels processos d'ensenyament i aprenentatge.

Conèixer i analitzar les característiques històriques de la professió docent, la seua situació actual, perspectives i interrelació amb la realitat social de cada època.

Conèixer i saber transmetre la capacitat d'anàlisi lingüística dels textos literaris grecs i llatins, amb especial atenció al desenvolupament de models gramaticals complexos que han tingut una extraordinària projecció en les posteriors llengües de cultura.

Conèixer i saber transmetre la capacitat d'anàlisi literària i estètica dels textos literaris grecs i llatins, amb especial atenció a la seua projecció en la literatura universal i en especial en les hispàniques.

Conèixer i saber transmetre la capacitat d'anàlisi històrica i social dels textos literaris i no literaris grecs i llatins, amb especial atenció al paper d'ambdues llengües com a dipositàries del saber dels pobles i les persones des de l'Antiguitat fins al s. XVIII.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Didàctica de les llengües grega i llatina basada en la referència a la família lingüística indoeuropea i, en el cas del llatí, a la seua continuïtat en les llengües romàniques peninsulars

2. Didàctica de la cultura clàssica com a font de la cultura europea i del progrés científic

3. Didàctica de les llengües clàssiques en relació amb la didàctica de les llengües modernes

4. L'ensenyament de les llengües i cultures clàssiques en la història de la filosofia, l'art, la literatura i la cultura europees

5. El concepte de classicisme com a nexa de societats mixtes per raons ètniques, lingüístiques o socials

6. Compromís ètic de les i els docents de llengües i cultures clàssiques. Humanisme i tradició científica i cultural en el s. XXI

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	48,00	100
Elaboració de treballs en grup	10,00	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Estudi i treball autònom	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	20,00	0
Preparació de classes de teoria	40,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	12,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Classes presencials teòricopràctiques en les quals es treballaran els continguts, es debatran i realitzaran activitats fent servir diversos recursos docents: classes magistrals, seminaris, tallers, exposicions, aprenentatge basat en problemes, aprenentatge cooperatiu, anàlisi de bones pràctiques, etc.

La realització de treballs de grup té com a finalitat promoure l'aprenentatge cooperatiu i reforçar l'individual. La defensa dels treballs podrà ser individual o col·lectiva, i es podrà fer davant el grup complet a l'aula en teories o seminaris amb audiències reduïdes.

Les tutories individuals i col·lectives deuran servir com a mitjà per coordinar a l'estudiantat en les tasques individuals i de grup, així com per avaluar tant els progressos individuals com les activitats i la metodologia docent.

Proves orals i escrites per la valoració dels continguts teòricopràctics, autoavaluació i presentació de treballs individuals i en grup.

Estudi, realització de tasques i treballs individuals i altres de natura cooperativa, orientats a la preparació de les classes teòricopràctiques, els treballs individuals i en grup i les proves orals i escrites que es puguin realitzar per l'avaluació de l'adquisició dels aprenentatges individuals.

AVALUACIÓ

Seguiment periòdic del progrés de l'estudiantat, tant a l'aula com en tutories individuals i en grup: 20%.

Avaluació dels treballs encomanats, incloses l'anàlisi i valoració d'observacions sobre treballs elaborats per tercers: 20%.

Valoració de la participació individual i en grup, tant a l'aula com a les tasques que es realitzen fóra de la mateixa: 20%.

Proves orals i escrites: 40%.

Segona convocatòria:

Treball individual: 20%

Proves orals i escrites: 40%

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Alberic, J. - Ros, M. (1993), La transcripció dels noms propis grecs i llatins, Barcelona: Enciclopèdia Catalana.
- Bergua Cavero, J. (2004), Los helenismo del español, Madrid: Gredos.
- Château, J. (2017) Los grandes pedagogos (trad. E. de Champourcín), México: FCE.
- Corominas, J. - Pascual J.A. (1980-1992), Diccionario crítico etimológico castellano e hispánico, Madrid.
- Díaz Ávila, M. (2014), Alexandros. To Hellenikon Paidion, Guadix: Cultura Clásica.
- Dickey, E. (2016), Learning Latin the Ancient Way. Latin Textbooks from the Ancient World, Cambridge: Cambridge University Press.
- Eseverri, C. (1979), Diccionario etimológico de helenismos españoles, Burgos: Aldecoa.
- Estébanez, F. (1998). Étimos griegos. Monemas básicos de léxico científico, Barcelona: Octaedro.
- García Gual, C. (1992), Introducción a la mitología griega, Madrid: Alianza.
- García Gual, C. (2017), La luz de los lejanos faros. Una defensa apasionada de las humanidades, Barcelona: Ariel.
- Kallendorf, G.W. (2002), Humanist Educational Treatises, Cambridge: Harvard University Press.
- Orberg, H.H. (2011) Lingua latina per se illustrata, Familia romana, Guadix: Cultura Clásica.
- Orberg, H.H. (2002) Lingua latina per se illustrata, Roma aeterna, Guadix: Cultura Clásica.
- Quintana Cabanas, J.M. (1987), Raíces griegas del léxico castellano científico y médico, Madrid: Gredos.
- Rubio Gil, A. (2016) El alfabeto griego clásico: Prácticas básicas de lectoescritura griega, València: SPUV.
- Stroh, W. (2012) El latín ha muerto. ¡Viva el latín! Breve historia de una gran lengua (trad. de F. Fernández), Barcelona: Ed. del subsuelo.

Complementàries

- Bailey, C. (1956) El legado de Roma, Madrid: Pegaso
- Cuenca, M.J. (1992) Teories gramaticals i ensenyament de llengües, València: Tàndem.
- Giralt, S. et alii (2009) Chiron en Compostela. Didáctica 2.0 para las lenguas y la cultura clásicas, Santiago de Compostela: SEEC.
- Rico, C. (2010) Polis: parlare il greco antico come una lingua viva, San Paolo: Cinisello Balsamo.